

MNHMH / IN MEMORIAM

WALTER BURKET & MARTIN WEST

***In memoriam* Walter Burkert & Martin L. West**

Το 2015 έφυγαν από τη ζωή δύο κορυφαίοι επιστήμονες: ο Walter Burkert και ο Martin West. Ήταν και οι δύο κλασικοί φιλόλογοι.

Στην κοινή νεοελληνική αντίληψη η κλασική φιλολογία παραπέμπει μάλλον σε κάτι 'στενό'. Στην προοπτική, όμως, των διεθνών δεδομένων και ιστορικών εξελίξεων τα πράγματα φαίνεται να είναι διαφορετικά. Ως διεθνής επιστήμη που αναπτύσσεται αλματωδώς από την Αναγέννηση και μετά στα μεγάλα πνευματικά κέντρα της Δυτικής Ευρώπης, η κλασική φιλολογία ανήκει στους επιστημονικούς κλάδους υψηλού γοήτρου, ξεχωριστού κύρους και μεγάλων απαιτήσεων: συνδέεται με τη μελέτη δυσνόητων αλλά απaráμιλλων μνημείων του ανθρώπινου πνεύματος, στοχεύει με την έρευνά της στη συνέχιση του διαλόγου με την αρχαία παράδοση και στη διαμεσολάβηση μεταξύ αρχαίων μνημείων-βάσεων του σύγχρονου πολιτισμού και σύγχρονου κόσμου, ενώ ευρύτερα αποσκοπεί στη βαθύτερη κατανόηση των ανθρωπίνων, στον κριτικό αναστοχασμό πάνω στα σύγχρονα ζητήματα, στον εμπλουτισμό ή και την αναμόρφωση της αντίληψής μας για το περιεχόμενο και τα βήματα του ανθρώπινου πολιτισμού. Τον συνολικό αυτόν στόχο τον πετυχαίνουν πραγματικά λίγοι, παρ' όλο που τον γενικό σκοπό τον υπηρετούν όλοι. Οι λίγοι, ωστόσο, που καταφέρνουν να διαμορφώσουν ή και να αναδιαμορφώσουν τη γνώση και τον στοχασμό μας για τα ανθρώπινα επιτεύγματα σφραγίζουν με το έργο τους την εποχή τους.

Το πέραςμα τέτοιων αναστημάτων από την πνευματική σκηνή της δικής μας εποχής δεν μπορεί να μας διαφεύγει. Η αναγνώριση της προσφοράς και του έργου τους είναι ζήτημα όχι μόνον απόδοσης τιμής αλλά και ιστορικής αυτοσυνειδησίας.

Στην κατεύθυνση αυτή κινείται το προκείμενο αφιέρωμα της *Αριάδνης* στους δύο κορυφαίους διαμετρήματος κλασικούς φιλόλογους, οι οποίοι έφυγαν σχεδόν ταυτόχρονα από τη ζωή, αφού πρώτα σημάδεψαν με το έργο τους τον σύγχρονο ορίζοντα πρόσληψης του αρχαιοελληνικού και ευρύτερα ανθρώπινου πολιτισμού.

Ήταν σύγχρονοι, ευχερείς συνομιλητές σε επιστημονικά θέματα, συνοδοιπόροι σε ποικίλα επιστημονικά πεδία και επιστήθιοι φίλοι. Το έργο τους μαρτυρεί κοινά πνευματικά τους χαρακτηριστικά και κοινά πνευματικά επιτεύγματα – κυρίως: απaráμιλλη φιλολογική οξυδέρκεια, διεπιστημονική ευρύτητα και πειστική ανάδειξη των σχέσεων αρχαίας Ελλάδας και Ανατολής.

Οι δύο νεκρολογίες που ακολουθούν (και παρατίθενται εδώ σε νεοελληνική μετάφραση με προσθήκη ορισμένων υποσημειώσεων και βιβλιογραφικών παραπομπών¹) έχουν συνταχθεί όχι από μαθητές αλλά από νεότερους ομοτέχνους, των οποίων τα βήματα συναντήθηκαν με τους εκλιπόντες ειδικώς κατά την πρώτη – αποφασιστική – περίοδο διαμόρφωσης της ακαδημαϊκής τους πορείας κι έκτοτε παρέμειναν σε συγκλίνουσες ακαδημαϊκές τροχιές.

Το αφιέρωμα αποτίει φόρο τιμής στη μνήμη δύο κορυφαίων. Ταυτόχρονα, όμως, ελπίζουμε να αποτελέσει και πηγή έμπνευσης και ενδυνάμωσης για κάθε νεότερο θαυμαστή ή μελετητή του αρχαιοελληνικού πολιτισμού και κυρίως για κάθε νέο άνθρωπο που 'ερωτοτροπεί' με την έρευνα του αρχαίου κόσμου. Στο μυαλό μας έχουμε κυρίως τις φοιτήτριες και τους φοιτητές μας.

Λουκία Αθανασάκη και Αθηνά Καβουλάκη

Πανεπιστήμιο Κρήτης

¹ Η γενική επιμέλεια του αφιερώματος ανήκει στις Λ. Αθανασάκη και Α. Καβουλάκη. Οι νεκρολογίες δημοσιεύτηκαν αρχικώς: α) του R. PARKER στην εφημερίδα *Independent*, στο φύλλο της 31ης Μαΐου 2015 ('Walter Burkert: Classical scholar whose fascinating books on Greek mythology and religion were packed with fresh insight'), β) του P.J. FINGLASS στο περιοδικό *Lexis: Rivista di poetica, retorica e comunicazione nella tradizione classica* 33 (2015) 1-4 ('Martin Litchfield West, OM, FBA').